

Республика Татарстан
СОВЕТ ПОСЕЛКА ГОРОДСКОГО ТИПА
ДЖАЛИЛЬ САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

ул. Ахмадиева, д.26, п. Джалиль, 423368
Телефон: (85559) 31-0-97, 60-2-20, факс: 31-0-97
E-mail: POSSOVETD@mail.ru

Татарстан Республикасы
САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
ЖӘЛИЛ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОК
СОВЕТЫ

Ахмадиев урамы, 26 йорт, Жәлил поселогы, 423368
Телефон: (85559) 31-0-97, 60-2-20, факс: 31-0-97
E-mail: POSSOVETD@mail.ru

ОГРН 1021601312501 ИНН/КПП 1636001410/163601001

РЕШЕНИЕ
24.11.2020 ел

КАРАР
№ 17

2021 елга һәм 2022-2023 еллар план чорына
Татарстан Республикасы Сарман муниципаль
районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
социаль-икътисадый үстерү фаразы турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон
нигезендә», «2021 елга һәм 2022-2023 еллар план чорына Татарстан
Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы
поселогы социаль-икътисадый үсеш фаразы турында» мәгълүматны тыңлап
фикер алышканнан соң, Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр
тибындагы поселогы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. «2021 елга һәм 2022-2023 еллар план чорына Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы социаль-
икътисадый үсеш фаразы турында» мәгълүматны игътибарга алырга (1нче
кушымта).

2. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми
порталында» бастырып чыгарырга. PRAVO.TATARSTAN.RU («Сарман
муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында
«Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Сарман муниципаль
районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы башлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
Советы Рәисе

Р. Ә. Кәримов

Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
Советы карарына 1 нче кушымта
2002 елның 24 ноябре, № 17

2021 елга һәм 2022-2023 елларның план чорына
Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
социаль-икътисадый үсеш фаразы

Наименование показателя	Единица измерения	2018	2019	2020	2021	2022	2023
		отчет	отчет	оценка	прогноз	прогноз	прогноз
Численность населения	чел.	13349	13187	12977	12719	12413	12059
Темп роста к предыдущему году	%		-7%	-4,4%	6,2%	-4,4%	1,5%
Количество КРС	голов	72/28 кор	67/30 кор	64/27 кор	68/26 кор	66/24 кор	65/23 кор
Темп роста к предыдущему году	%						
Инвестиции	тыс.руб.	2202585	2215069	-	2215602	2216432	2217262
Темп роста к предыдущему году	%		132%	-34%	-21%	3,5%	4%
Ввод жилья	кв.м.	2073	4812	3182	2520	2610	2710
Темп роста к предыдущему году	%		1,3%	-4,4%	-2%	5,9%	0,2%
Фонд оплаты труда	тыс.руб.	1366988,7	1384759,6	1322855,6	1297009,1	1373532,8	1376279,9
Темп роста к предыдущему году	%		13,5%	-3%	-2%	5,2%	-0,08%
Среднемесячная заработная плата	руб.	31802,3	36117,9	35051,8	34367,0	36164,6	36134,2
Среднесписочная численность работающих	чел.	3582	3195	3145	3145	3165	3174
Численность предпринимателей (КФХ)	чел.	217	215	216	218	217	217
Численность безработных	чел.	42	41	89	43	41	40

Муниципаль берәмлекнең социаль-иқътисадый үсеш фаразына аңлатма язуы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы»
Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
2021 елга һәм 2022-2023 еллар план чорына

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә 2021 елга һәм 2022-2023 елларның планлы чорына социаль-иқътисади үсеш фаразы Россия Федерациясе законнары нигезендә эшләнгән.

2018-2019 еллар өчен статистик хисап күрсәткечләре һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә сәнәгать һәм сәүдә предприятиеләре һәм оешмалары тарафыннан тәкъдим ителгән үсеш перспективалары турында мәгълүматлар, агымдагы финанс елының узган финанс елының узган чорына тиешле территориянең социаль-иқътисадый үсешенә башлангыч нәтижеләрен һәм агымдагы финанс елында тиешле территориянең социаль-иқътисадый үсешенә көтелгән нәтижеләрен исәпкә алып, фаразның нигезенә алынды.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгыш өлешендә, Сарман муниципаль районы территориясендә, Сарман муниципаль районының административ үзәге – Сарман авылыннан 29 км көньякта урнашкан.

«Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге составында 4 торак пункт - Жәлил шәһәр тибындагы поселогы, Габдрахман, Кызыл Бакча, Яңа Минзәләбаш авыллары.

"Жәлил шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге территориясенә мәйданы 4934,5 га тәшкил итә.

Жәлил шәһәр тибындагы поселогы-Сарман муниципаль районының иқътисади яктан алга киткән муниципаль берәмлекләренә берсе. Поселокның иң эре предприятиесе - «Жәлилнефть» идарәсе, шулай ук поселокта сервис предприятиеләре филиаллары урнашкан

Поселок күршәдәге хәл ягыннан отышлы халәткә ия. Жәлил Сарман районының көньяк өлешендә урнашкан һәм сәнәгать һәм иқътисадый яктан яхшы үсеш алган Азнакай һәм Әлмәт районнары белән чиктәш.

Поселокның социаль өлкәсен өч гомуми белем бирү учреждениесе, Сарман аграр көллияте филиалы, Балалар сәнгать мәктәбе, балалар музыка мәктәбе, 6 мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе, кадрлар әзерләү үзәге, мәдәният сарае, китапханә, почта бүлеге, «Зенит» һәм «Россия Саклык банкы» банкларының филиаллары, район хастаханәсе, стоматология поликлиникасы, мәчет, Изге

Архангел Михаил хөрмәтенә гыйбадәтханә, даруханәләр челтәре, кинотеатр, газ участогы, «ТатАЙСнефть» спорт-сәламәтләндрү комплексы, Боз сарае, балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе, санаторий, санаторий тәшкит итә. - профилакторий, дәүләт автоном социаль хезмәт күрсәтү учреждениесе "Жәлил картлар һәм инвалидлар өчен интернат-йорты», ябулы павильонлы үзәк базар, 7 супермаркет,» Девон «кафесы»Рапсодия".

Демографик тенденцияләр.

«Жәлил ш.т. б.» муниципаль берәмлегендә барлығы 12977 кеше, шул исәптән: ш. т. б.Жәлил -12695, Яңа Минзәләбаш авылы -185 кеше, Кызыл Бакча авылы - 75 кеше, Абдрахман авылы - 22 кеше икътисади яктан актив халык-24 процент. 3145 кеше оешма - предприятиеләрдә эшли. поселокта барлығы 745 йорт, шуларның 78 е – күпфатирлы, 667 се-шәхси секторда.

№ п/п	Халыкның яшь төркемнәре	Барлык халык	%
1	Эшкә яраклы яшьтән яшьрәк	2906	20
2	Хезмәткә сәләтле	7887	61
3	Хезмәткә яраклы яшьтән өлкәнрәк	3875	19

«Жәлил ш.т. б.» муниципаль берәмлеге халкының яшь структурасы, гомумән алганда, уңай.

Яшь структурасында балаларның өлеше аның киләчәк динамикасын, халыкның демографик потенциалын билгели.

Демографик хәл:

Хисап чоры, ел	Туу		Үлем	
	кеше	күрсәткеч	кеше	күрсәткеч
2018	145	21%	161	
2019	114		161	

2018 елдан 2019 елга кадәр туучылар саны 21 % ка кимегән, үлүчеләр саны үзгәрешсез калган.

Шәһәр жирлеге халкы тискәре демография белән характерлана;

Хезмэт һәм мәшгульлек

Халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендәге һәм 2021-2023 елларда жирлекнең хезмэт базарындагы вазгыять икътисади үсеш темплары, инвестицион активлык динамикасы, житештерүне модернизацияләү масштабы һәм аның белән бәйле предприятиеләрнең кадрлар составын оптимальләштерү белән билгеләнәчәк.

«Жәлил ш.т. б.» муниципаль берәмлегендә эшкә яраклы яшьтә халык саны 7887 кеше тәшкил итә, шул исәптән хезмэт эшчәнлегә белән шөгыйльләнүче затлар (предприятиеләр һәм оешмалар) 3145 кеше.

Рәсми мәгълүматларга караганда, теркәлгән эшсезлек дәрәжәсе 2020 елның ноябренә дә арткан һәм 89 кеше тәшкил итә (2019 ел башына – 42, 2018 ел башына - 62 кеше), бу узган елның шул ук чоры белән чагыштырганда 47 кешегә күбрәк. Киләчәктә эшсезлек күрсәткечен тоткарлау өчен жирлекнең житештерү һәм социаль өлкәләрен алга таба үстерү зарур.

Эш белән тәмин итү өлкәсендәге вазгыятькә тискәре йогынты ясаучы факторларның берсе-хезмәткәрләрнең кыскартылуы. Оешмаларда хезмәткәрләрне эштән азат итү белән бәйле персонал санын оптимальләштерү буенча чаралар үткәрелә, бу исә халыкны эш белән тәмин итү хезмәтенә мөрәжәгать итү саны артуга китерәчәк. Пенсия яше арту сәбәпле, халыкны эш белән тәмин итү үзәгендә рәсми рәвештә теркәлгән эшсезләр саны артачак.

Эшсезлек дәрәжәсен киметү өчен эш урыннары житәрлек түгел, икътисадый потенциалны арттырырга сәләтле хезмэт күрсәтү һәм кече бизнес системасы житәрлек дәрәжәдә үсеш алмаган.

Бюджетның керем өлешен арттыру зарур.

2020 елның башлангыч нәтижәләре буенча, уртача хезмэт хакы шәһәр тибындагы поселок территориясендә урнашкан эре һәм урта предприятиеләр һәм оешмаларның бер хезмәткәренә туры килә. Жәлил 35051,8 сум тәшкил итә.

2020 елда хезмэт хакы фонды 1322,86 мең сум тәшкил иткән, 2019 елга хезмэт хакы фонды кимү темпы 4,4% тәшкил иткән.

Торак төзелеше

2018 елда 2073 кв.м. торак мәйданы, 2019 елда 3182 кв. м. торак мәйданы, шул исәптән 1630 кв. м. КФЙ файдалануга тапшырылган.

Мәгариф.

Шәһәр жирлеге муниципаль мәгариф системасын 9 учреждение тәкъдим итә, шул исәптән 2 гомуми белем бирү мәктәбе, гимназия һәм 6 балалар мәктәпкәчә учреждениесе.

Моннан тыш, «Жәлил ш.т. б.» муниципаль берәмлеге территориясендә 4 өстәмә белем бирү учреждениесе (балалар музыка мәктәбе, балалар сәнгать мәктәбе, балалар яшүсмерләр-спорт мәктәбе, Сарман аграр көллияте) урнашкан.

Гомуми белем бирү өлкәсендә эшләүчеләрнең уртача саны - 1008 кеше, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә 346 кеше.

Стадион, спорт майданчыклары, спорт-сәламәтләнדרү комплексы, Боз сарае, чаңгы базасы, ясалма өслекле футбол кыры, шахмат клубы бар. Һәр гомуми белем бирү мәктәбе һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре каршында спорт залы бар. Спорт белән шөгыйльләнү өчен балалар һәм яшүсмерләр өчен дә, өлкәннәр өчен дә барлык шартлар тудырылган.

Мәдәният өлкәсе Жәлил поселогында урнашкан берничә муниципаль һәм ведомство учреждениесеннән гыйбарәт.

«Жәлил ш.т. п.» муниципаль берәмлеге халкы өчен мәдәни ял итү өчен шартлар тудырылган: 498 урынга исәпләнгән Мәдәният сарае, 2D һәм 100 урынга 3D форматындагы «Жәлил» кинотеатры; китапханәләр – 32,568 мең данә; Хезмәт даны музейе бар.

Мәдәният учреждениеләрендә эшләүчеләрнең уртача саны-26 кеше.

Кулланучылар базары

Кулланучылар базары поселокның социаль-икътисади үсешендә мөһим өлкә булып тора. Биредә халыкның көндәлек ихтыяжлары тормышка ашырыла, аларны канәгатьләндрү дәрәжәсе тулаем икътисад эшчәнлегенең нәтижәлелеген билгели.

Кулланучылар базары түбәндәге үзенчәлекләргә ия: куллану кыйммәтләрен формалаштыру һәм халыкның ихтыяжларын канәгатьләндрү инструменты булып тора; нормаль акчалата мөрәжәгать итүне тәэмин итә; халык өчен яңа эш урыннары булдыра; күп санлы оешмалар һәм предприятиеләр эшчәнлеге өлкәсен формалаштыра; башка базарлар үсешенә турыдан-туры һәм турыдан-туры йогынты ясый.

Товар әйләнеше, халыкка күрсәтелә торган түләүле һәм көнкүреш хезмәтләренең факттагы бәяләрендә үсеш хезмәтләргә бәяләр һәм хезмәт күрсәтү күләме арту хисабына барлыкка килде. Тулаем алганда, муниципаль

берәмлекләренң кулланучылар базарындагы хәл уңай бәяләнә,аның үсеше өчен фараз уңай.

Сәүдә, халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү

Поселокта халыкның шактый өлеше шәхси эшмәкәрлек һәм үзмәшгульлек белән шөгылләнә, бу халыкны эш белән тәмин итү һәм халыкны көнкүреш һәм сәүдә хезмәтләре белән тәмин итү проблемасын шактый киметә..

Нәтижә

“Жәлил шәһәр тибындагы поселогы” муниципаль берәмлегенң социаль-икътисадый үсешен фаразлауның максатыТатарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил поселогында демографик хәлне яхшырту, халыкның тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын яхшырту, районның тотрыклы икътисади үсешен тәмин итү тора.